

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๕๖๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม)

กราบเรียน/เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม, เลขา-คสช., ประธาน-ปณช.

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๑๗๑.๒ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๑๐/๑๗๔
ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

ตามที่ได้ยืนยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๑๑ เมษายน ๒๕๖๐) เกี่ยวกับเรื่อง แนวทางในการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (มาตรา ๒๖ และ มาตรา ๘๑ ประกอบกับมาตรา ๒๖๓) มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่อง แนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม) ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ รับทราบและเห็นชอบแนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม) ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ดังนี้

๑. แนวทางการเขียนความในวรรคสามของคำปรารภในร่างกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ

๒. แนวทางการเขียนบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบการเสนอร่างกฎหมายเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมาย

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวเป็นการเพิ่มเติมจากแนวทางที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ [เรื่อง แนวทางในการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (มาตรา ๒๖ และมาตรา ๘๑ ประกอบกับมาตรา ๒๖๓)]

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนาศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๔ (อมรลักษณ์) ๔๔๔ (บุษกร)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

หมายเหตุ	อัยการสูงสุด	: จิงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	รอง-นรม., รัฐ-นร	: จิงเรียนยืนยันมา
	กระทรวง	: จิงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป
	องค์กรอิสระ, คสช., ประธาน-ปณช. }	: จิงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	กรม	: จิงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๔๑๐/ ๑๗๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
(๒) แบบการเขียนคำปรารภของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอเรื่อง แนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๐) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ และโดยที่มาตรา ๒๖ บัญญัติให้การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย ซึ่งแตกต่างจากมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่บัญญัติให้กฎหมายที่มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องระบุเพียงบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้น จึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาทบทวนเพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับในปัจจุบันต่อไป

๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ซึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการกฤษฎีกา ๑๔ คณะ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทาง

การตรวจและการจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรให้กำหนดรูปแบบของการเขียน คำปรารภของร่างกฎหมายเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง คงหลักการเกี่ยวกับการอ้างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้ อำนาจในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติ ที่ตราขึ้นในช่วงที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ใช้บังคับ โดยกำหนดไว้เป็นวรรคสองของคำปรารภ

ส่วนที่สอง เพิ่มความขึ้นเป็นวรรคสามของคำปรารภ เพื่อระบุเหตุผล ความจำเป็นในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ไม่ว่าจะเป็นการตรากฎหมาย ที่เป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ก็ตาม

๑.๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ เห็นชอบแนวทางการตรวจ และจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ ตามความเห็นของ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) (เรื่องเสร็จที่ ๔๗๔/๒๕๖๐) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาเสนอ และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน จึงจำเป็นต้องเสนอความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและมีมติให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔ (๑๐) แห่ง พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ ดังนั้น การตรากฎหมายเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายหลังจากวันที่รัฐธรรมนูญ มีผลใช้บังคับจึงจำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ เนื่องจากการเขียนความในวรรคสามของคำปรารภในร่างกฎหมายเพื่อระบุ เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมายยังมีความเห็นและถือปฏิบัติ แตกต่างกันอยู่ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงได้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการเขียนคำปรารภในร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา

๒๖ ของรัฐธรรมนูญ อันเป็นการอธิบายเพิ่มเติมหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของหน่วยงานที่จะเสนอร่างกฎหมายต่อไป

๔.๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีความเห็นโดยสรุปว่า การเขียนความในวรรคสามของคำปรารภในร่างกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญต้องประกอบไปด้วยสาระสำคัญ ๒ ประการ ดังนี้

(๑) เหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพเพื่อการปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ๆ

(๒) การระบุว่ากฎหมายนี้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๒๖ แล้ว
ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒)

๔.๓ นอกจากการระบุเหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลในคำปรารภตาม ๔.๒ แล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า หลักการสำคัญในการตรากฎหมายควรพิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นในการตรากฎหมายฉบับนั้น ๆ ไม่ว่ากฎหมายนั้นจะมีบทบัญญัติที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพหรือไม่ก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เหตุผลและความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายตลอดจนการกำหนดโทษอาญาสำหรับความผิดร้ายแรง อันเป็นไปตามแนวนโยบายแห่งรัฐในการตรากฎหมายตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นควรมีการระบุไว้ให้ชัดเจนในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบการเสนอร่างกฎหมาย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมาย และเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว ความในเหตุผลดังกล่าวจะได้ปรากฏเป็นหมายเหตุท้ายกฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อเป็นข้อมูลแก่ประชาชนทั่วไป โดยหลักเกณฑ์ที่ต้องคำนึงถึงในการเขียนเหตุผลประกอบการร่างกฎหมายดังกล่าว ได้แก่

(๑) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายในเรื่องนั้น

(๒) หากกฎหมายนั้นมีเนื้อหาเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ควรระบุเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลในเรื่องดังกล่าว

(๓) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้ระบบคณะกรรมการหรือระบบอนุญาต รวมทั้งเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้โทษอาญาสำหรับความผิดร้ายแรง

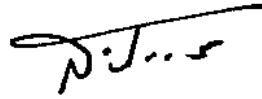
๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ตาม ๔.๒ และ ๔.๓ และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต तोตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายไทย

ฝ่ายกิจการพิเศษ

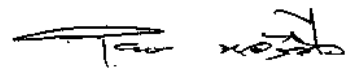
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๕ ต่อ ๑๓๒๗ (นายยอดฉัตร)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวบุษกร หวังวิไล)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๑๕๗

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร ๖)/ ๕๗๖๕

วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางในการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่องแนวทางในการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นควรให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

แบบการเขียนคำปรารภของร่างพระราชบัญญัติ

ร่าง
พระราชบัญญัติ

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมาย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา .. มาตรา .. และมาตรา .. ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย *

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อ.....(ให้อธิบายเหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ)..... ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว **

หมายเหตุ : *ความในวรรคสองเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๑๗๑.๒ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๐

**ความในวรรคสามเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ระบบการชำระเงิน
พ.ศ.

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การกำกับดูแลระบบการเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากลอันจะเป็นประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

ตัวอย่างการเขียนคำปรารภของร่างพระราชบัญญัติ

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ทรัพยากรน้ำสาธารณะ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำสาธารณะ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้มีการบูรณาการและพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบอันจะเป็นประโยชน์แก่การให้บริการสาธารณสุขปโภคและประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจือินไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....

ตัวอย่างการเขียนคำปรารภของร่างพระราชบัญญัติ

ร่าง

พระราชบัญญัติ

อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด
ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน
วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และ
มาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตาม
พระราชบัญญัตินี้ เพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และประโยชน์สาธารณะ
อย่างอื่น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....